Квартири для Кубракова: за що скандальний київський забудовник пропонував хабар віцепрем'єру

Читать на русском

Квартири для Кубракова: за що скандальний київський забудовник пропонував хабар віцепрем'єру

НАБУ мінімум до 21 квітня 2024 року розслідуватиме справу щодо пропозиції неправомірної вигоди очільнику Мінінфраструктури Олександру Кубракову (також є віцепрем'єр-міністром з відновлення України, на колажі). Відповідне слідство було продовжено у середині січня. Наразі детективам вже відомо, що фактичний власник ТОВ "Сітігазсервіс" (де-факто входить до групи будівельних компаній "СКМ-Груп") Сергій Копистира, просив цього посадовця в обмін на квартири не лише не розривати договір щодо будівництва житлового комплексу на вул. Тираспільській, 43 в Києві, а й надати деякі інші "послуги". Зокрема, бізнесмен сподівався, що міністр посприяє йому в передачі під забудову сусідніх земельних ділянок, у виділенні коштів з держбюджету на модернізацію електричних мереж на них, в отриманні МУО на проєктування будівництва, які профільний департамент КМДА відмовився надавати, тощо. При цьому, Кубракову було обіцяно збільшення розміру хабара – на додачу до 15 квартир, які вже були "переписані" на його "довірену особу".

Як стало відомо, детективи Національного антикорупційного бюро (НАБУ) продовжують розслідувати справу щодо пропозиції неправомірної вигоди міністру розвитку громад, територій та інфраструктури Олександру Кубракову.

Відповідне слідство здійснюється в рамках кримінального провадження №52023000000000358, яке було відкрито вищезгаданим правоохоронним органом 3 серпня 2023 року. Вже цьогоріч, 19 січня, Вищий антикорупційний суд (ВАКС) за клопотанням НАБУ продовжив термін розслідування до 21 квітня 2024 року. Необхідність цього детективи пояснили, зокрема, тим, що для передачі справи до суду їм ще потрібно допитати низку свідків, розсекретити матеріали негласних слідчих дій тощо.

Ще 21 листопада 2023 року в цій справі було вручено підозри. Їх отримали Сергій Копистира, який називав себе власником компанії-забудовника ТОВ "Сітігазсервіс" і який, ймовірно, пропонував хабар, а також Алла Сушон – тодішня директора державного підприємства (ДП) "Укркомунобслуговування", яке знаходиться в підпорядкуванні Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури. Наразі їм офіційно інкримінується вчинення злочину, передбаченого ч. 4 ст. 369 Кримінального кодексу України – "пропозиція службовій особі, яка займає особливо відповідальне становище, надати їй неправомірну вигоду, вчинена за попередньою змовою групою осіб, та надання такої вигоди за вчинення та невчинення службовою особою в інтересах того, хто пропонує, таку вигоду, та в інтересах третьої особи дій з використанням наданого їй службового становища".

Надалі обом підозрюваним було обрано запобіжні заходи. Так, 24 листопада ВАКС відправив Сергія Копистиру під варту на термін до 19 січня 2024 року з можливістю внесення застави в розмірі 100 млн гривень. Того ж дня останній вийшов з-під варти у зв'язку зі внесенням застави. Із тих пір Копистира має носити електронний засіб контролю (браслет, який відслідковує його місцеположення), здати свій закордонний паспорт, прибувати до правоохоронців та суду за першої вимоги тощо.

Обрання запобіжного заходу Сергію Копистирі (фото – "Слово і діло")

27 листопада 2023 року той же суд визначив для Алли Сушон запобіжний захід у вигляді застави в розмірі 1,9 млн гривень. Надалі адвокати підозрюваної намагалися оскаржити таку міру, клопотавши про те, щоб її було відправлено під домашній арешт або особисте зобов'язання (тобто, виконання тих же обов'язків, які наразі покладено на Копистиру. – КВ). Але станом на початок лютого 2024 року суди не задовольнили таку скаргу адвокатів.

У зв'язку з тим, що ця історія наприкінці минулого року спричинила значний суспільний резонанс, **КВ** вирішила проаналізувати її та встановити, за що саме бізнесмен-забудовник міг планувати дати хабар Олександру Кубракову.

Забудова в обмін на квартири

За інформацією судових ухвал по вказаному провадженню, 9 грудня 2022 року між ДП "Укркомунобслуговування" і ТОВ "Сітігазсервіс" були укладені договори щодо забудови ділянки на вул. Тираспільській, 43 площею 11,1 га, яка знаходиться у користуванні вищезгаданого держпідприємства. Якою була кількість таких угод та якими були їхні умови, у відкритих джерелах інформація відсутня, але відомо, що "Сітігазсервіс" планувало звести на цій землі житло.

На початку серпня 2023 року директор Департаменту управління об'єктами державної власності та економічного планування Мінінфраструктури (про яку саме особу йдеться, у відкритих джерелах інформація відсутня. – **КВ**) після вивчення цих договорів зустрівся з директором ДП "Укркомунобслуговування" Аллою Сушон і висловив сумніви щодо доцільності укладання даних угод та їхньої законності. У чому саме полягала "незаконність", в НАБУ не уточнюють. У свою чергу керівниця держпідприємства повідомила, що "інвестори (так вона називала Сергія Копистиру. – **КВ**) розуміють всі ризики, беруть на себе всі витрати та готові закрити питання", але для цього, мовляв, вони повинні знати умови.

На переконання правоохоронців, таким чином саме тоді Алла Сушон завуальовано висловила чиновнику пропозицію щодо надання Олександру Кубракову неправомірної вигоди від Сергія Копистири, з яким вона була у змові. І з матеріалів судового реєстру можна зробити висновок, що саме згаданий чиновник з Мінінфраструктури надалі виконував роль "переговірника" між своїм безпосереднім керівником та цим бізнесменом-забудовником – ймовірно, посадовець це робив під контролем правоохоронних органів. Про це, зокрема, може свідчити той факт, що директор Департаменту управління об'єктами державної власності та економічного планування Мінінфраструктури у цій справі має статус свідка.

Надалі, протягом серпня, цей чиновник і Алла Сушон, схоже, ще декілька разів зустрічалися, обговорюючи "тонкощі" даної історії.

Зокрема, за даними слідства, директорка ДП "Укркомунобслуговування" зазначила, що "інвестори" хочуть сприяння цього міністерства в отриманні містобудівних умов та обмежень (МУО) на проєктування будівництва на вказаній ділянці, адже Департамент містобудування та архітектури Київської міськдержадміністрації (КМДА) відмовляв забудовникам у видачі цього документу. Причини для відмови в судових ухвалах не уточнюються, але можна припустити, що це було повязано з тим, що на ділянці на вул. Тираспільській, 43 не може здійснюватися будівництво – такий факт, за інформацією НАБУ, озвучував Сергій Копистира. Крім того, під час цих зустрічей було обговорено, що "інвестори" сподіваються на підтримку Мінінфраструктури в питанні отримання чи то однієї, чи то декількох розташованих поруч ділянок під забудову.

Крім того, Алла Сушон, мовляв, передала чиновнику "довідку про співпрацю", підготовлену "інвесторами". У ній була описана їхня пропозиція щодо хабара Олександру Кубракову – йшлося про 2% від ефективної площі житлового комплексу на вул. Тираспільській, 43, що складатиме від 4,2 тис. до 4,9 тис. кв.м. У довідці уточнювалося, що житло, яке буде передаватися в якості неправомірної вигоди, має бути зареєстроване на будь-яких осіб, яких назве Олександр Кубраков. При цьому, Алла Сушон підкреслила, що така сама схема вже "успішно реалізована на інших проектах". Але чи йшлося в даному випадку про схожі "схеми" на "Укркомунобслуговуванні", чи конкретно про "схеми" забудовника "КСМ-Груп", в судових ухвалах не зазначається.

За інформацією слідства, протягом серпня-жовтня 2023 року директор Департаменту управління об'єктами державної власності та економічного планування Мінінфраструктури також зустрічався і безпосередньо з Сергієм Копистирою. Зазначається, що у цей період останній, серед іншого, показав чиновнику квартири в об'єктах від "КСМ-Груп", які він міг би передати Олександру Кубракову в якості частини хабара – йшлося про столичні житлові комплекси "Кришталеві Джерела", "42 Авеню", "Феофанія Сіті" та "Дніпровський", до яких Копистира возив цього "переговорника".

Також фактичний власник ТОВ "Сітігазсервіс" передав через згаданого чиновника уточнений розрахунок площі квартир, які будуть надані Кубракову в якості неправомірної вигоди (тоді стало відомо, що 2% – це 5,2 тис. кв.м.), та повідомив, що вона буде надаватися міністру поетапно. Зокрема, передбачалося, що 30% хабара буде надано після отримання МУО, а ще 30% – після отримання дозволу на будівництво. При цьому, Копистира повідомив директору вищезгаданого департаменту, що на цих двох етапах по 15% хабара буде надаватись у чотирьох готових ЖК від "КСМ-Груп", які вже побудовані, а інші 15% – в "проєктному" ЖК на вул. Тираспільській, 43. Решту 40% неправомірної вигоди Олександр Кубраков також мав отримати квартирами у останньому комплексі після введення його в експлуатацію.

Невдовзі після цього Копистира передав чиновнику конкретний перелік квартир, які він планував оформити на "довірених осіб" Олександра Кубракова – їхня загальна вартість дорівнювала 80,4 млн гривень. Надалі, з 29 вересня по 17 листопада 2023 року, на одну з таких осіб – за інформацією відкритих джерел, йшлося про Антона Гетьмана – були оформлені майнові права на 15 квартир загальною площею 785 кв.м. За даними ЗМІ, йшлося про житло в ЖК "Кришталеві джерела" (Голосіївський район столиці). При цьому, де-юре 14 квартир були лише оплачені забудовником через спеціальну компанію, яка займалася реалізацією житла в ЖК "Кришталеві джерела", а ще на одну квартиру площею 39,8 кв.м. "довірена особа" встигла отримати право власності.

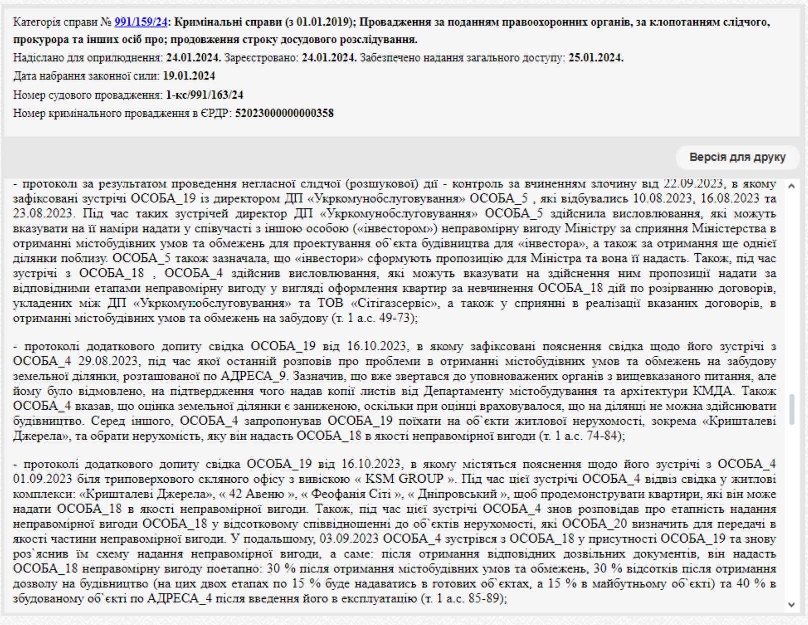

Категорія справи № 991/159/24: Кримінальні справи (з 01.01.2019); Провадження за поданням правоохоронних органів, за клопотанням слідчого, прокурора та інших осіб про; продовження строку досудового розслідування.
Надіслано для оприлюднення: **24.01.2024.** Зареєстровано: **24.01.2024.** Забезпечено надання загального доступу: **25.01.2024.**
Дата набрання законної сили: **19.01.2024**
Номер судового провадження: **1-кс/991/163/24**
Номер кримінального провадження в ЄРДР: **52023000000000358**

Версія для друку

- протоколі за результатом проведення негласної слідчої (розшукової) дії - контроль за вчиненням злочину від 22.09.2023, в якому зафіксовані зустрічі ОСОБА_19 із директором ДП «Укркомунобслуговування» ОСОБА_5 , які відбувались 10.08.2023, 16.08.2023 та 23.08.2023. Під час таких зустрічей директор ДП «Укркомунобслуговування» ОСОБА_5 здійснила висловлювання, які можуть вказувати на її наміри надати у співучасті з іншою особою («інвестором») неправомірну вигоду Міністру за сприяння Міністерства в отриманні містобудівних умов та обмежень для проектування об`єкта будівництва для «інвестора», а також за отримання ще однієї ділянки поблизу. ОСОБА_5 також зазначала, що «інвестори» сформують пропозицію для Міністра та вона її надасть. Також, під час зустрічі з ОСОБА_18 , ОСОБА_4 здійснив висловлювання, які можуть вказувати на здійснення ним пропозиції надати за відповідними етапами неправомірну вигоду у вигляді оформлення квартир за невчинення ОСОБА_18 дій по розірванню договорів, укладених між ДП «Укркомунобслуговування» та ТОВ «Сітігазсервіс», а також у сприянні в реалізації вказаних договорів, в отриманні містобудівних умов та обмежень на забудову (т. 1 а.с. 49-73);

- протоколі додаткового допиту свідка ОСОБА_19 від 16.10.2023, в якому зафіксовані пояснення свідка щодо його зустрічі з ОСОБА_4 29.08.2023, під час якої останній розповів про проблеми в отриманні містобудівних умов та обмежень на забудову земельної ділянки, розташованої по АДРЕСА_9. Зазначив, що вже звертався до уповноважених органів з вищевказаного питання, але йому було відмовлено, на підтвердження чого надав копії листів від Департаменту містобудування та архітектури КМДА. Також ОСОБА_4 вказав, що оцінка земельної ділянки є заниженою, оскільки при оцінці враховувалося, що на ділянці не можна здійснювати будівництво. Серед іншого, ОСОБА_4 запропонував ОСОБА_19 поїхати на об`єкти житлової нерухомості, зокрема «Кришталеві Джерела», та обрати нерухомість, яку він надасть ОСОБА_18 в якості неправомірної вигоди (т. 1 а.с. 74-84);

- протоколі додаткового допиту свідка ОСОБА_19 від 16.10.2023, в якому містяться пояснення щодо його зустрічі з ОСОБА_4 01.09.2023 біля триповерхового скляного офісу з вивіскою « KSM GROUP ». Під час цієї зустрічі ОСОБА_4 відвіз свідка у житлові комплекси: «Кришталеві Джерела», « 42 Авеню », « Феофанія Сіті », « Дніпровський », щоб продемонструвати квартири, які він може надати ОСОБА_18 в якості неправомірної вигоди. Також, під час цієї зустрічі ОСОБА_4 знов розповідав про етапність надання неправомірної вигоди ОСОБА_18 у відсотковому співвідношенні до об`єктів нерухомості, які ОСОБА_20 визначить для передачі в якості частини неправомірної вигоди. У подальшому, 03.09.2023 ОСОБА_4 зустрівся з ОСОБА_18 у присутності ОСОБА_19 та знову роз`яснив їм схему надання неправомірної вигоди, а саме: після отримання відповідних дозвільних документів, він надасть ОСОБА_18 неправомірну вигоду поетапно: 30 % після отримання містобудівних умов та обмежень, 30 % відсотків після отримання дозволу на будівництво (на цих двох етапах по 15 % буде надаватись в готових об`єктах, а 15 % в майбутньому об`єкті) та 40 % в збудованому об`єкті по АДРЕСА_4 після введення його в експлуатацію (т. 1 а.с. 85-89);

Ухвала суду по цьому провадженню від 19 січня 2024 року

У судових ухвалах по цьому провадженню відсутня точна інформація стосовно того, скільки зустрічей Сергій Копистира провів саме з Олександром Кубраковим – більшу частину "комунікації" здійснював вищезгаданий підлеглий міністра. Втім, за інформацією слідства, такі зустрічі все ж були.

Під час них фактичний власник ТОВ "Сітігазсервіс", зокрема, попросив Кубракова не вчиняти дій щодо розірвання договорів, укладених з ДП "Укркомуноблслуговування". Також, за даними слідства, Копистира закликав Кубракова використати свій вплив та зв'язки і довести до відома посадовців Офісу Президента України та Верховного суду позицію забудовників щодо судової справи №910/11827/21, а також надав від імені міністерства до суду відповідні заперечення по цьому провадженню. В рамках даної справи, до слова, судилися Фонд державного майна України і ПрАТ "Агрофірма "Квіти України" – колишній орендар майнового комплексу на вул. Тираспільській, 43, який знаходиться в державній власності. Тобто, йшлося про те, що від результатів розгляду цієї справи фактично залежала доля забудови ділянки за вищезгаданою адресою.

Серед іншого, бізнесмен, мовляв, повідомив міністру, що готовий надати неправомірну вигоду за отримання інших ділянок під забудову і попросив сприяння у модернізації за рахунок коштів держбюджету ліній електромереж на них.

Що відомо про фігурантів

За даними аналітичної системи Youcontrol, столичне ТОВ "Сітігазсервіс" було зареєстроване у липні 2016 року. З вересня 2018 року керівницею, засновницею та кінцевим бенефіціаром цієї компанії зазначено киянку Світлану Панасюк. Раніше, у 2018-2020 роках, ще однією співвласницею "Сітігазсервісу" була мешканка міста Біла Церква Київської області Тетяна Черненко, яка до того, з моменту заснування даної ТОВки, була її одноосібним кінцевим бенефіціаром. За інформацією ЗМІ, остання є двоюрідною сестрою Сергія Копистири – через неї та інших родичів він контролює низку компаній.

Зокрема, Тетяна Черненко разом зі своєю рідною сестрою Ольгою Черненко є співвласницею ТОВ "КСМ-Груп", яку система Youcontrol відносить до однойменної групи компаній "КСМ-Груп". Вона об'єднує близько шести десятків суб'єктів господарювання, зайнятих у сферах проектування та будівництва житлових масивів, інфраструктурних об'єктів, мостів, доріг тощо. Крім Сергія Копистири і Наталії Черненко, ключовими особами цієї групи, зокрема, є Микола і Арсеній Копистира (відповідно батько і брат Сергія Копистири).

За даними відкритих джерел, Арсеній Копистира є зятем Михайла Вербенського – генерала-полковника міліції, діючого очільника Державного науково-дослідного інституту Міністерства внутрішніх справ (МВС) України, екскерівника Головного штабу МВС (у 2005-2007 та 2014-2015 роках) та ексчлена Центральної виборчої комісії (2018 рік). Сам Арсеній Копистира як мінімум до 2020 року викладав у Київському національному інституті ім. Т.Г. Шевченка.

Як неодноразово повідомляла **КВ**, компанії з орбіти "КСМ-Груп" активно ведуть забудову земель Києва, які перебувають у користуванні НАН України та підпорядкованих академії структур. Зокрема, йдеться про територію в районі місцевості Феофанія (Голосіївський район столиці) – саме там наразі будуються 4 із 5 житлових комплексів, девелопером яких заявлено "КСМ-Груп".

Реалізація забудовниками цих проєктів супроводжується скандалами, а також судовими розглядами, і протестами з боку громадськості. Серед останніх прикладів – у січні 2022 року близькі до "КСМ-Груп" компанії задля будівництва багатоповерхівок знесли гуртожиток НАН України на вул. Метрологічній (Голосіївський район), де все ще мешкають люди. Під час однієї з акцій протесту проти цієї забудови відбулося силове протистоянням між місцевими мешканцями та деякими людьми, яких громадські активісти назвали "тітушками".

Крім того, в столичних судах вирішується доля майбутньої забудови трьох земельних ділянок загальною площею 5,68 га на вул. Антоновича в Голосіївському районі. Мова йде про землю, що знаходиться в постійному користуванні Інституту електрозварювання ім. Є.О. Патона НАН України і яку науковці передали для забудови ТОВ "Інвест-Проект Будівництво", яке, ймовірно, теж пов'язане з "КСМ-Груп". Наразі вказане ТОВ намагається "змусити" Департамент містобудування та архітектури КМДА "переписати" МУО на проєктування будівництва. Зокрема, компанія вимагає, щоб замість адміністративно-побутових та наукових будівель на цій території можна було б проєктувати зведення багатофункціонального комплексу (БФК) з житловою частиною; щоб його висота складала більше 100 метрів, а не 27 метрів; щоб забудову не потрібно було погоджувати з органами охорони культурної спадщини тощо.

Варто зазначити, що Алла Сушон очолювала ДП "Укркомунобслуговування" з вересня 2020 року по грудень 2023 року. Після її звільнення обов'язки директора цього держпідприємства виконує Денис Лазурко. "Укркомунобслуговування" знаходиться у підпорядкуванні Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури (до 2022 року це Міністерство мало більш коротку назву та меншу кількість охоплених сфер – Міністерство інфраструктури), яке з травня 2021 року очолює Олександр Кубраков. Останній також є віцепрем'єр-міністром з відновлення України.

Нагадаємо, раніше Олександр Кубраков, серед іншого, був народним депутатом поточного IX скликання Верховної Ради (був обраний по списку "Слуги народу"), де встиг попрацювати в комітеті з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Криму, Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин. Надалі він склав депутатський мандат, і з листопада 2019 року по травень 2021 року очолював Державне агентство автомобільних доріг України (Укравтодор).

Теги: Забудовник, Застройщик, ГП Укркоммунобслуживание, ВАКС, Коррупция, Корупція, КМДА, КГГА, НАБУ, Копистир Сергей, СКМ-Групп, ООО Ситигазсервис, Мінінфраструктури, Мининфраструктуры, Кубраков Александр

Софія Ковальчук
РЕДАКТОРКА СТРІЧКИ НОВИН

19 лютого 2024 г., 13:19 | Переглядів: 2695 | Коментарі: 0

Роздрукувати | Надіслати товаришу

Коментарі: